

สมุนไพรใกล้บ้าน

กลุ่มส่งเสริมการผลิตสมุนไพร
กรมส่งเสริมการเกษตร โทร. (02) 579-9547

กวาวเครือ สมุนไพรพึ่งได้ ถ้าอยาก...อิม

ในขณะที่สมุนไพรที่โดดเด่น พุ่งแรง นำหน้าสมุนไพรชนิดอื่นๆ และได้รับความสนใจอย่างมากคือ “กวาวเครือขาว” เพราะมีการประชาสัมพันธ์ประเด็นที่ว่า ช่วยเพิ่มขนาดหน้าอก ดังนั้น ทั้งสาวอกไซ้ดาว สาวน้อยสาวใหญ่ และสาวประเภทสอง ต่างให้ความสนใจกันอย่างคึกคัก เกิดการตื่นตัวในการแสวงหากวาวเครือมาใช้ นอกจากนี้ ทั้งนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ และประชาชนทั่วโลกต่างให้ความสำคัญมากเช่นเดียวกัน เนื่องจากมีสรรพคุณในเรื่องคุมกำเนิด เสริมเต้านม แก้อัลไซเมอร์ และเพิ่มความสวยงาม จึงได้มีการนำเอากวาวเครือขาวมาผลิตเป็นยาลูกกลอนหรือบดผงใส่แคปซูลเพื่อรักษาแบบครอบจักรวาลอีกทั้งนำมาผลิตเป็นครีมชนิดต่างๆ เพื่อเพิ่มขนาดทรงอก ครีมหาดหน้าเพื่อลดริ้วรอย และรักษาฝ้า ประกอบกับที่สื่อมวลชนได้นำเสนอข่าวอย่างต่อเนื่องว่า กวาวเครือขาว เป็นสมุนไพรที่ศรัทธา ยิ่งทำให้ประชาชนตื่นตัว สนใจและต้องการใช้กันมากขึ้น

ทั้งที่ยังไม่แน่ใจในผลดี และผลข้างเคียงที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่มีการวิจัยชิ้นใดที่มีผลการวิจัยชี้ชัดถึงผลดีและผลเสียอย่างชัดเจน

กวาวเครือขาว เป็นพืชอยู่ในวงศ์ Leguminosae มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Pueraria mirifica Airy Shaw and Smitabundhu เป็นสมุนไพรซึ่งมีลักษณะเป็นไม้เลื้อย มีอายุหลายปี สสมอาหารไว้ในหัวใต้ดิน พบมากในป่าทางภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบในพื้นที่ 28 จังหวัด ตั้งแต่จังหวัดชุมพรขึ้นไป ผลผลิตเกือบทั้งหมดเก็บจากป่าธรรมชาติ ยังไม่มีการปลูกเป็นการค้าในเชิงพาณิชย์ ส่วนใหญ่ปลูกเพื่อการศึกษาดลองหรือเพื่อใช้ในวงแคบๆ เท่านั้น

ในทางพฤกษเคมี หัวกวาวเครือมีสารสำคัญที่น่าสนใจหลายตัว ที่จัดอยู่ในกลุ่มไฟโตเอสโตรเจน (Phytoestrogen) ซึ่งเป็นสารที่มีฤทธิ์เช่นเดียวกับเอสโตรเจน เป็นฮอร์โมนที่ควบคุมลักษณะทางเพศ และการทำงานของระบบสืบพันธุ์ในเพศหญิง ในยาแผนปัจจุบันได้มีการนำเอาสารใน

กวาวเครือสด

กลุ่มเอสโตรเจนมาใช้ เป็นส่วนประกอบของยาคุมกำเนิด และใช้เป็นฮอร์โมนทดแทนในสตรีวัยหมดประจำเดือน ซึ่งการใช้ในลักษณะดังกล่าวมานี้จะปลอดภัยที่สุดก็ต่อเมื่อได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์ก่อนใช้

กวาวเครือ เป็นสมุนไพรที่คนไทยรู้จักกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยเฉพาะทางภาคเหนือใช้กันมากในรูปของอายุวัฒนะ บำรุงเลือด บำรุงกำลัง ทำให้หน้าอกเต่งตึง ผสมตำ ผีพรอดดี นอนหลับสนิท แก้โรคตาฟาง ต้อกระจก และความจำดี (หลวงอนุสารสุนทร, 2474)

ในอดีตผู้เฒ่าผู้แก่ หรือคนที่มีปัญหาเรื่องเลือดลมไม่ปกติ จะไปขุดเอาส่วนหัวของ “กวาวเครือขาว” ที่ตำราหมอยไทยโบราณว่าไว้ว่าทำให้เลือดลมเดินเป็นปกติ โดยขุดหัวจากป่า นำมาบดแล้วปั้นเป็นยา ลูกกลอน กินหลังอาหาร โดยหวังว่าจะรักษาแคะอาการของเลือดลมเท่านั้น แต่กินไปกินมากผมหงอกที่เคียวขาวโพลน หรือเป็นสีดอกเลา และร่วงหล่นตามอายุขัย กลับตกต่ำขึ้น ผีพรอดดีและทรวงอกที่เคยเหยียวยนตลกสะเก็ด ก็กลับกระชุ่มกระชวยมีน้ำมีนวลขึ้นใหม่อีก โดยการเปลี่ยนแปลงของร่างกายหลังจากกินสมุนไพรตัวนี้เข้าไป ซึ่ง

ไม่ได้เกิดขึ้นกับคนเพียงคนเดียว แต่เกิดเกือบกับทุกคน จนเป็นที่ยอมรับกันว่า “กวาวเครือขาว” เป็นสมือนายวิวัฒนะ เพราะช่วยให้คนแก่กลับกระชุ่มกระชวย...อีกครั้ง

ในการสัมมนาวิชาการเรื่อง “กวาวเครือ” กับการพัฒนาและคุ้มครองที่ยั่งยืน ที่มูลนิธิการแพทย์แผนไทยพัฒนาจัดขึ้นเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2548 ที่กระทรวงสาธารณสุข โดยมี **พ.ญ. เพ็ญญา ทรัพย์เจริญ** นำทีม

ที่ประชุมได้สรุปและพันธงในการใช้กวาวเครือขาวไว้ว่า

“กวาวเครือขาว ต้องใช้กับคนวัยทองหรือหมดประจำเดือนแล้วเท่านั้น ห้ามใช้ในคนหนุ่มสาว และรับประทานแบบยาโบราณรับประทานเพียงวันละ 1 เม็ด (ขนาดเท่าเม็ดพริกไทย) หรือไม่เกิน 50 มิลลิกรัมต่อวัน”

สรรพคุณอันน่าอัศจรรย์ของกวาวเครือขาวมีมากมาย จากการที่ **รองศาสตราจารย์ ยุทธนา สมิตะสิริ** และคณะ ได้ศึกษาจากตำรายาหัวกวาวเครือของหลวงอนุสารสุนทร (2474) และได้ทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 จนถึงปัจจุบัน พอสรุปได้ดังนี้

หัวกวาวเครือขาว สามารถออกฤทธิ์

คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน (ฮอร์โมนเพศหญิง) และออกฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระอ่อนที่สุดในบรรดากวาวเครือ 3 ชนิด ได้แก่ กวาวเครือขาว กวาวเครือแดง และกวาวเครือดำ

การใช้กวาวเครือขาวในปริมาณน้อยจะออกฤทธิ์ในเชิงกระตุ้น แต่ถ้าใช้ในปริมาณมาก จะออกฤทธิ์ในเชิงยับยั้ง (จากตำรายาหัวกวาวเครือมุ่งใช้ในปริมาณน้อยแต่ให้ใช้นานๆ) ฤทธิ์ของกวาวเครือขาวเป็นฤทธิ์ที่ไม่ถาวร ถ้าหยุดกินฤทธิ์ของกวาวเครือขาวจะหมดไปภายใน 2-3 สัปดาห์ กวาวเครือขาวที่เก็บแต่ละฤดูล้วนออกฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน แต่ฤทธิ์อาจแรงน้อยต่างกัน รวมทั้งกวาวเครือขาวที่เก็บจากแหล่งต่างๆ ก็ออกฤทธิ์ต่างกันด้วย

จากการสังเกตกวาวเครือขาวในขนาดที่ตำราฯ แนะนำ คือ 1 เม็ดพริกไทย ต่อคนต่อวัน เมื่อป้อนให้กับหนูทดลองที่ตัดรังไข่ โดยเทียบจากน้ำหนักตัว ปรากฏว่า ไม่แสดงฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน ซึ่งผลที่ได้นี้คล้ายกับฮอร์โมนทดแทนในขนาดที่แพทย์ให้กับหญิงหมดประจำเดือน ซึ่งก็ไม่แสดงฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจนเช่นกัน แต่ถ้าเพิ่มขนาดของกวาวเครือขาวหรือขนาดของฮอร์โมนทดแทนกับหนูทดลองที่ตัดรังไข่ จึงปรากฏให้เห็นฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจน แสดงให้เห็นว่าการที่คนโบราณให้กินกวาวเครือขาวในขนาดตามตำราฯ ผู้ที่ได้รับกวาวเครือจะได้รับฤทธิ์คล้ายฮอร์โมนเอสโตรเจนเข้าสู่ร่างกายในขนาดที่ต่ำมากๆ ซึ่งเป็นการบำรุงร่างกายมากกว่าจุดประสงค์อื่น

การเก็บข้อมูลจากผู้ที่ใช้กวาวเครือขาวในขนาดตามตำราฯ พบว่า ทำให้ดูหนุ่มสาวกว่าวัย ช่วยบำรุงผิวพรรณให้สดชื่นไม่เหี่ยวย่น ช่วยบำรุงทรวงอก เส้นผม ช่วยปรับปรทานอาหารได้ นอนหลับดี ช่วยบรรเทาอาการบางอย่างในหญิงวัยหมดประจำเดือน เช่น อาการร้อนวูบวาบ ช่องคลอดแห้ง หูดหงิด และอาจควบคุมต่อมลูกหมากไม่ให้โตในชายวัยทองหรือผู้สูงอายุ

จากการศึกษาประโยชน์ของกวาวเครือขาวในสัตว์พบว่า กวาวเครือขาวช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ แพะ สุนัข และกบ ช่วยบำรุงเส้นขนสุนัข กระต่าย และแพะ ช่วยเพิ่มผลผลิตของไข่ไก่ ใช้ในการแปลงเพศกบ ช่วยเสริมขนาดเต้านมสุนัข แพะ และสุกร ช่วยเพิ่มจำนวนเต้านมสุกรเมื่อให้ตั้งแต่เป็นลูกสุกรและหยุดให้ก่อนเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ ช่วยลดความก้าวร้าวในปลากัด กระต่าย และสุนัข ช่วยคุมกำเนิดสัตว์และคุมกำเนิดหลังผสมใน

สุนัข หนู นกพิราบ ยุงรำคาญ ยุงก้นปล่อง แมลงหวี่ แมลงสาบ และปลา กุर्थีของ กวาวเครือขาวในสัตว์จะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับขนาดและช่วงเวลาในการให้กวาวเครือขาวด้วย

นอกจากนี้ ยังพบว่า การให้กวาวเครือขาวในขนาดสูงๆ กับสัตว์ทดลองพบผลข้างเคียงในทางลบบ้าง เช่น พบการเกิดตุ่มฝี ภูมิคุ้มกันลดลง การแท้ง การระงับการหลั่งน้ำนม แสดงว่าการรับประทานกวาวเครือขาวในขนาดสูงเกินไป หรือขนาดสูงเป็นเวลานาน อาจมีอันตรายต่อผู้บริโภคได้ ดังนั้น จึงแนะนำให้กินกวาวเครือขาวในแบบของการบำรุงสุขภาพ โดยกินในขนาดต่ำๆ และไม่จำเป็นต้องกินทุกวัน ซึ่งจะทำให้ร่างกายได้รับคุณประโยชน์จากกวาวเครือขาวอย่างเต็มที่ (ยุทธนา, 2547)

กวาวเครือตากแห้ง

ศักยภาพด้านการตลาดในประเทศ

ปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์กวาวเครือเป็นที่รู้จักกันดีในตลาดภายในประเทศ มีทั้งยาแผนโบราณ ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และเครื่องสำอาง มีการขอขึ้นทะเบียนเป็นยาแผนโบราณจาก ออย. 240 ตำรับ ยังไม่รับจดทะเบียนเป็นอาหารเสริม ในกรณีที่เป็นเครื่องสำอางไม่จำเป็นต้องจดทะเบียนกับ ออย. ปัจจุบันมีภาคเอกชน ประมาณ 30 บริษัท สร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นครีมพอกหน้า ครีมบำรุงผิวหน้า ยาแผนโบราณชนิดเม็ด กวาวเครือขาวแคปซูล กวาวเครือแดงแคปซูล เปรสครีมสำหรับทาเต้านม ในปี 2542 ที่มีการตื่นตัวเรื่องกวาวเครือยอดขายสินค้าที่ผลิตจากกวาวเครือภายในประเทศนั้นคาดว่าไม่ต่ำกว่า 500 ล้านบาท

ศักยภาพด้านตลาดต่างประเทศ

ผลิตภัณฑ์กวาวเครือหรือผลิตภัณฑ์ที่มีกวาวเครือเป็นส่วนประกอบ เป็นที่รู้จักกันดีในตลาดต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป มูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์กวาวเครือปีละประมาณ 1,500 ล้านบาท ปี 2548 ประเทศญี่ปุ่นและออสเตรเลียได้สั่งซื้อกวาวเครือขาวตากแห้งจากไทย 10 และ 20 ตัน ตามลำดับ คาดว่าในอนาคตมูลค่าการส่งออกวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์จะสูงขึ้นจากผู้บริโภคส่วนใหญ่จะงัดหันมาสนใจในเรื่องความสวยงามกันมากขึ้น

ย้อนกลับมาที่ เรื่องของคนอยากอ้อม... เพราะเกิดมาเป็นผู้หญิงจึงต้องให้ความสำคัญกับรูปร่างหน้าตา ส่วนไหนเล็ก

ส่วนไหนใหญ่ ก็พยายามตกแต่งให้เข้าที่เข้าทางจนพอใจ และเป็นที่ต้องตาของคนรอบข้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุดเด่นของร่างกาย คือทรวงอก ที่พยายามเสริมเติมให้สวยงาม ดูดี จึงนำไปสู่การหาวิธีการต่างๆ เพื่อสร้างความพอใจให้กับกลุ่มเป้าหมาย

โบราณกล่าวไว้ว่า หน้าอกของผู้หญิงมีอยู่ 7 ประเภท คือ สัตตบงกช งามกุญชร งามกอนเหมือนนางข้างกระทอนห่อ ทอสะแก แลไม้โปร่ง ส่งแต่เคียร และเหรียญฝรั่ง ความหมายดังนี้

- สัตตบงกช หน้าอกลักษณะเหมือนดอกบัวตูม
- งามกุญชร หน้าอกกอนเหมือนนางข้าง
- กระทอนห่อ หน้าอกลักษณะเป็นหัวจับ
- ทอสะแก หน้าอกลักษณะหัวนมบอด
- แลไม้โปร่ง หน้าอกคล้ายลูกฟัก ใหญ่กว่าปกติ

ส่งแต่เคียร หัวสูงขึ้นมาไม่เต่งตึง มีขนาดเล็ก เหรียญฝรั่ง เป็นราบ ทั้ง 7 ประเภท มีแต่เฉพาะสัตตบงกช และงามกุญชรเท่านั้นที่สมส่วน อีก 5 ประเภท ยังต้องปรับปรุง

ได้มีสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งสำรวจความคิดเห็นในการทำศัลยกรรมหน้าอกพบว่า หญิงไทย ร้อยละ 17.2 คิดที่จะทำศัลยกรรมทรวงอก และที่ผ่านมา การเพิ่มขนาดหน้าอก จะให้แพทย์ผ่าตัดยึดซิลิโคน เกิดของแปลกล้มในร่างกาย เกิดความเจ็บปวด และเสียเงินราคาแพง กวาวเครือจึงเป็นทางเลือกที่น่าจะพึงได้ สำหรับสาวอยากแต่งตึงทั้งหลาย โดยเฉพาะสาวประเภทสองที่ไม่อยากเจ็บตัว และไม่ต้องการเสียเงินมากมายจะเป็นเรื่องที่น่ายินดีแน่นอนและนายินดีเป็นอย่างสุดๆ ถ้าเรานำกวาวเครือมาใช้โดยไม่ต้องเสี่ยงกับโอกาสที่จะเกิดมะเร็งหรือเป็นหมัน เหมือนที่เกิดกับสัตว์ทดลอง เพราะกวาวเครือมีฤทธิ์ทำให้ต่อมน้ำนมโตขึ้นได้จริงช่วยให้หน้าอกเต่งตึง เต่งตึง ผิวพรรณสดใส...แต่เมื่อเลิกใช้หน้าอกจะเหี่ยว ยาวขึ้น และทุกอย่างกลับสู่สภาพเดิมภายใน 2-3 สัปดาห์ ดังนั้นก่อนจะใช้กวาวเครือ จึงต้องคิดไตร่ตรองดูให้ดี ว่าใช้แค่ไหนจึงจะปลอดภัย เพราะชีวิตน่าจะเป็นสิ่งที่ต้องถนอม ดูแลให้ดีมากกว่าความสวยงาม

